

Bryssel den 10.3.2016
COM(2016) 129 final

**RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET, RÅDET OCH
EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN**

om verksamheten inom det europeiska rättsliga nätverket på privaträttens område

1. INLEDNING: ATT BYGGA BROAR MELLAN OLIKA RÄTTSSYSTEM

Europeiska kommissionen har satt upp inrättandet av ett område med rättvisa och grundläggande rättigheter som bygger på ömsesidigt förtroende som en av sina tio viktiga politiska prioriteringar. För att nå detta mål är kommissionen fast beslutet att stärka gemensamma verktyg som bidrar till att bygga broar mellan de olika rättsliga systemen i medlemsstaterna och därigenom skapa ömsesidigt förtroende¹. Det europeiska rättsliga nätverket på privaträttens område (nedan kallat *nätverket*) är både till sitt syfte och sin utformning just ett sådant verktyg.

Nätverket startade sin verksamhet den 1 december 2002. Det inrättades genom rådets beslut nr 2001/470/EG (nedan kallat *beslutet*) av den 28 maj 2001 om upprättande av ett europeiskt rättsligt nätverk på privaträttens område² för att förbättra, förenkla och påskynda effektivt rättsligt samarbete mellan medlemsstaterna på privaträttens område. År 2009 moderniserades nätverkets rättsliga ram genom beslut nr 568/2009/EG och på grundval av en första rapport 2006³ utökades dess uppgifter, verksamhet och medlemskapsstruktur. Efter flera års verksamhet och mot bakgrund av de ytterligare ansvarsuppgifter som har tillkommit genom unionens senaste lagstiftningsinstrument på privaträttens område är det nu lämpligt att rapportera om nätverkets drift enligt artikel 19 i beslutet.

Nätverkets viktigaste uppgifter är⁴

- direkta kontakter och direkt handläggning mellan nätverkets nationella kontaktpunkter,
- underlätta gränsöverskridande tillgång till rättslig prövning genom information till allmänheten och rättstillämpare i form av faktablad och andra publikationer som finns tillgängliga på den europeiska e-juridikportalen på alla unionens språk,
- utvärdering och utbyte av erfarenheter om hur specifika unionsrättsliga instrument fungerar på privaträttens område.

Genom att bygga vidare på de resultat nätverket har nått så här långt siktar kommissionen på att ytterligare förbättra nätverkets roll och fungerande⁵. Som kommissionen förklarar i sitt meddelande av den 11 mars 2014 om EU:s agenda för rättsliga frågor till 2020⁶ bör befintliga mekanismer, såsom nätverket ”stärkas och deras potential utnyttjas fullt ut, även online”. Europeiska rådet fastställde de strategiska riktlinjerna för lagstiftningsprogrammet och den operativa programplaneringen för de kommande åren inom området med frihet, säkerhet och rättvisa den 26–27 juni 2014. Där förklarar rådet att ”den övergripande prioriteringen nu [är] att konsekvent införliva och effektivt genomföra och konsolidera befintliga rättsliga instrument och politiska åtgärder”.⁷

¹”En ny start för EU: Mitt program för sysselsättning, tillväxt, rättvisa och demokratisk förändring: Politiska riktlinjer för nästa Europeiska kommission, Jean-Claude Juncker, Strasbourg, 15 juli 2014, kapitel 7.

²EUT L 174, 27.6.2001, s. 25.

³KOM(2006) 203 slutlig, 16.5.2006.

⁴Artikel 3.1 i beslutet.

⁵Avdelningarna I, II och III i beslutet.

⁶COM(2014) 144 final, 11.3.2014, punkt 4.1 v.

⁷Europeiska rådets slutsatser (av den 26–27 juni 2014), punkt 3.

Denna rapport grundas på resultaten av en undersökning om nätverkets verksamhet som kommissionen beställde 2014 (nedan kallad *undersökningen*). Den finns online⁸ och innehåller uppgifter om nätverkets verksamhet. I detta sammanhang har ett omfattande samråd med nätverkets medlemmar genomförts, bland annat ett onlinesamråd via e-juridikportalen.

2. NÄTVERKETS UPPBYGGNAD OCH VERKSAMHET

2.1 Nätverkets medlemmar: mot en starkare samverkan

Nätverkets medlemskapsstruktur har utvecklats under de senaste åren, främst till följd av att juristsammanslutningar har integrerats och ny unionslagstiftning antagits. Nätverket består av 505 medlemmar⁹ enligt följande kategorier:

- Kontaktpunkter som utses av medlemsstaterna (139 medlemmar).
- Centrala myndigheter som utsetts enligt särskilda unionsrättsakter¹⁰ och internationella avtal (124 medlemmar).
- Domare och åklagare som fungerar som kontaktpersoner (6 medlemmar).
- Andra rättsliga eller administrativa myndigheter med ansvar för rättsligt samarbete på privaträttens område (166 medlemmar).
- Yrkesammanslutningar för yrkesutövare som direkt deltar i tillämpningen av rättsakter på privaträttens område (70 medlemmar).

Undersökningen visar att samverkan mellan alla nätverksmedlemmar kan förbättras ytterligare. Detta är viktigt eftersom det krävs ett effektivt nätverk för att säkerställa ett fullständigt rättsligt samarbete, oavsett de åtgärder som vidtas via befintliga initiativ¹¹. De nationella nätverkens samordningsverksamhet, t.ex. möten för nationella nätverksmedlemmar, kan också bidra till att nå detta mål. Denna goda praxis, som redan tillämpas i ett antal medlemsstater, bör utvidgas till att omfatta alla medlemsstater som deltar i nätverket. Detta kommer ge en multiplikatoreffekt genom att nätverkets aktiviteter blir mer kända och synliga i medlemsstaterna¹². Sådana initiativ bidrar inte bara till att förbättra i samarbetet mellan alla nätverksmedlemmar, utan även mellan unionen och medlemsstaternas myndigheter, med slutmålet att effektivt genomföra unionens instrument för rättsligt samarbete på privaträttens område.

2.1.1 Kontaktpunkterna och deras resurser

⁸ <http://bookshop.europa.eu/en/evaluation-of-the-activities-of-the-european-judicial-network-in-civil-and-kommersiella-frågor-pbDS0114824/?CatalogCategoryID=luYKABst3IwAAAEjxJEY4e5L>

⁹ Danmark deltar inte i nätverket men får delta som observatör i nätverksmötena.

¹⁰ Följande unionsrättsakter innehåller bestämmelser om centrala myndigheter: Förordning (EG) nr 2201/2003 (nedan kallad *Bryssel IIa-förordningen*), förordning (EG) nr 1393/2007 om delgivning av handlingar och förordning (EG) nr 4/2009 om underhållsskyldighet. Förordning (EG) nr 1206/2001 om samarbete mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur.

¹¹ Undersökningen, s. 35.

¹² Undersökningen, s. 39.

Kontaktpunkterna har en central roll för nätverket ska fungera.. De ser till att medlemsstaternas myndigheter sköter den dagliga driften av nätverket, men samordnar också verksamheten inom nätverket med andra nätverksmedlemmar. Medlemsstaterna har i genomsnitt anmält fem kontaktpunkter, medan de flesta medlemsstaterna anmält två eller tre.

Enligt artikel 2a i beslutet ska medlemsstaterna säkerställa att kontaktpunkterna har tillräckliga och lämpliga medel vad beträffar personal, resurser och modern kommunikationsutrustning. Kommissionens samråd med nätverksmedlemmarna 2014 visade att vissa medlemsstater har avsatt ett antal anställda till sina kontaktpunkter och utrustat dem med lämpliga kommunikations- och it-resurser. Dessa resurser är särskilt viktiga, eftersom nätverket får ett allt större ansvar för att säkerställa att unionens instrument på privaträttens område fungerar i praktiken. Det är följaktligen viktigt att avsätta tillräckliga organisatoriska resurser så att kontaktpunkterna effektivt kan utföra de anvisade uppgifterna.

Under nätverkssamråden har kommissionen konstaterat att det ibland har förekommit svårigheter i rapporteringen om genomförandet av unionsinstrumenten, bland annat när det gäller datainsamling och att göra information om nationell lagstiftning tillgänglig för allmänheten. Kontaktpunkterna bör därför kunna vända sig till andra myndigheter för att få hjälp och utbyta kunskap när de utför dessa uppgifter.

2.1.2 Integrering av jurister ger ökat engagemang

En viktig del av den moderniserade rättsliga ramen för det nätverk som infördes genom beslut n 568/2009/EG var att öppna nätverket för sammanslutningar av jurister som direkt deltar i det rättsliga samarbetet på privaträttens område. Genom att integrera juristsammanslutningar har nätverket tagit ett viktigt steg för att se till att alla berörda yrkesutövare deltar i det rättsliga samarbetet och genomför EU-lagstiftningen på lämpligt sätt. Baserat på medlemsstaternas anmälningar från och med april 2015 konstaterar kommissionen att 70 branschorganisationer, särskilt dem som företräder advokater, notarier och stämmingsmän, är medlemmar i nätverket. Undersökningen visar dock att juristsammanslutningarna ibland inte känner sig tillräckligt delaktiga¹³. De flesta medlemsstater har anmält juristsammanslutningar som nätverksmedlemmar och har systematiskt uppmuntrat dem att delta i nätverkets verksamhet, men tre medlemsstater har ännu inte anmält juristsammanslutningar. Det är därför viktigt att följa god denna goda praxis i de flesta medlemsstater att inbegripa juristsammanslutningar i nätverkets verksamhet.

Det ändrade beslutet innebär också att jurister som utövar rättsliga funktioner enligt särskilda EU-instrument kan bli medlemmar i nätverket. Detta har blivit särskilt relevant inom ramen för förordning (EU) nr 650/2012 om arvsintyg¹⁴. Jurister som utövar rättsliga funktioner kan använda alla nätverksverktyg.

Nätverket samarbetar med branschorganisationer och nätverk på unionsnivå. De kan inte bli nätverksmedlemmar enligt beslutet. Dessa sammanslutningar bjuds in med jämna mellanrum som observatörer på möten, vilket berikar deras arbete och kan bidra till diskussioner när så anses lämpligt.

¹³Undersökningen, s. 33.

¹⁴ Begreppet ”domstol” enligt artikel 3.2 i förordning (EU) nr 650/2012 omfattar inte endast domstolar i ordets verkliga mening, dvs. utövande av rättsliga funktioner, utan även notarier eller registreringskontor som utövar rättsliga funktioner i vissa medlemsstater.

2.2 Nätverkets arbetsmetoder

a) Möten för kontaktpunkter, inbegripet möten för centrala myndigheter

Enligt beslutet om inrättandet av nätverket är möten viktiga för att utbyta bästa praxis och erfarenhet, identifiera eventuella brister och utveckla en gemensam förståelse om tillämpningen av EU-instrument¹⁵. Mötena är även viktiga för nätverket när det gäller att behandla pågående förfrågningar eller problem mellan myndigheter och fatta gemensamt överenskomna beslut i nätverket¹⁶. Mötena är särskilt användbara för att övervaka och utvärdera genomförandet av EU-instrument om rättsligt samarbete på privaträttens område. De fyller också en viktig funktion genom att skapa förtroende mellan de olika aktörerna och bidrar till en korrekt tillämpning av unionsrätten. Enligt beslutet ska kontaktpunkterna hålla minst ett möte en gång i halvåret. Under perioden 2009–2015 organiserade kommissionen 38 möten. Kontaktpunkternas möten ägnas åt ett visst unionsinstrument för att underlätta ett fokuserat deltagande av medlemsstaternas sakkunniga.

Förutom de regelbundna mötena mellan kontaktpunkterna hålls ett årligt möte med alla medlemmar i nätverket där ett brett spektrum av frågor som är relevanta för nätverkets medlemmar diskuteras. Särskilda möten anordnas minst en gång per år för centrala myndigheter som inrättats enligt förordning (EG) nr 2201/2003 (Bryssel IIa-förordningen) och förordning (EG) nr 4/2009 om underhållsskyldighet.

b) Bilateral möten

Förutom de regelbundna mötena anordnas bilaterala möten mellan handläggare och myndigheter som deltar i nätverket enligt de samarbetsmekanismer som föreskrivs i både Bryssel IIa-förordningen och förordningen om underhållsskyldighet. Syftet med dessa möten är att underlätta handläggningen av pågående gränsöverskridande ärenden som behöver lösas via kontakter mellan medlemsstaternas myndigheter. Dessa fall handlar ofta om känsliga frågor som bortförande av barn eller underhållstvister. Kommissionen underlättar dessa möten och ser till att de är konfidentiella för att möjliggöra effektiva lösningar i pågående ärenden mellan medlemsstaternas myndigheter. Dessa direkta kontakter är ett användbart och praktiskt sätt att samarbeta och öka förtroendet¹⁷. Under perioden 2010–2014 anordnades 204 individuella möten enligt Bryssel IIa-förordningen och under perioden 2013–2015 anordnades 107 möten enligt förordningen om underhållsskyldighet.

c) Arbetsgrupper

Nätverket har inrättat arbetsgrupper för särskilda ämnesområden. Arbetsgrupperna har en central stödjande funktion. Dessa arbetsgrupper inrättas löpande på begäran av medlemsstaterna och i samarbete med kommissionen. Alla nätverksmedlemmar kan delta i arbetsgrupperna i samordning med sina nationella kontaktpunkter. Arbetsgrupperna föreslår,

¹⁵ Avdelning II i beslutet.

¹⁶ Undersökningen, s. 45–46.

¹⁷ Undersökningen, s. 47.

utarbetar eller genomför konkreta åtgärder inom ramen för nätverket. Arbetsgruppernas ordförande utses vanligen av en nationell kontaktpunkt eller en annan nätverksmedlem.

Under perioden 2009–2015 inrättades elva arbetsgrupper på följande områden:

• Statistisk uppgifter i anslutning till Bryssel IIa-förordningen.	• Formulär för underhållskrav.	• Vägledning om bilagorna VI och VII till förordningen om underhållsskyldighet.
Familjerådgivning.	• Praktisk handledning om småmålsförfaranden.	• Praktisk handledning om det europeiska betalningsföreläggandet.
• Omarbetning av Bryssel I-förordningen – not enligt artikel 26.2.	• Praktisk handledning om domstols behörighet och tillämplig lag i internationella tvister mellan arbetstagare och arbetsgivare.	• Nätverkets synlighet.
• Handledning för allmänheten om arvsförordningen.	• Informationsutbyte om tillgång till rättvisa i utlandet enligt arvsförordningen.	

d) Handläggning och behandling av förfrågningar från kontaktpunkterna

En av nätverkets grundläggande uppgifter är att underlätta direkta kontakter mellan myndigheter med ansvar för rättsligt samarbete om civilrättsliga frågor. Detta är särskilt relevant för handläggningen av ärenden och gör det möjligt att behandla fall för fall inom ramen för genomförandet av de relevanta EU-instrumenten. Uppgifter som samlats in under samråden om nätverket ger en blandad om än ofullständig bild som visar att nätverket används på mycket olika sätt i detta avseende. Detta tyder i sin tur på att denna aspekt av nätverkets samarbetsmekanismer bör utnyttjas på ett bättre sätt.

e) Elektroniska verktyg och kommunikationsmetoder inom nätverket

Nätverket använder för närvarande kommissionens Circa-intranät för att lägga ut dokument, särskilt förteckningen över nätverksmedlemmar och möteshandlingar. Det finns dock inget elektroniskt system för att hantera förfrågningar mellan medlemsstaterna.

I beslutet föreskrivs ett elektroniskt system för säkrat informationsutbyte och för begränsad tillgång som baseras på information som lämnas av kontaktpunkterna¹⁸. Det tidigare system som infördes för detta ändamål ansågs vara för betungande att använda i det dagliga arbetet och lades därför ned. Därför kvarstår behovet av ett effektivt system för registrering av ärendehandläggning mellan kontaktpunkterna. I detta sammanhang skulle ett elektroniskt kommunikationsverktyg som möjliggör automatisk registrering av förfrågningar vara till nytta, eftersom man på så vis skulle kunna undanröja byråkratiska bördor och underlätta insamlingen av statistiska uppgifter. Ett sådant verktyg skulle dessutom bidra till att förbättra användningen av nätverkets samarbetsmekanismer enligt punkt d.

I detta avseende har kommissionen för avsikt att bedöma de finansiella och tekniska konsekvenserna av att införa ett verktyg eller anpassa ett befintligt verktyg för ovanstående ändamål som finns tillgängligt via nätverkets sektion på e-juridikportalen. Här är det möjligt

¹⁸Artikel 8.3 i beslutet.

att hämta inspiration från den inre marknaden, där samarbetet sedan 2008 underlättas genom informationssystemet för den inre marknaden(IMI)¹⁹.

3. UTVÄRDERING AV BEFINTLIGA INSTRUMENT – DATAINSAMLING

En av nätverkets centrala funktioner är att övervaka tillämpningen och utvärderingen av befintliga unionsinstrument. I detta sammanhang ligger insamlingen av statistiska uppgifter ännu inte på en tillfredsställande nivå. Insamling av statistiska uppgifter och belägg är en nödvändig förutsättning för en korrekt bedömning av hur de befintliga unionsinstrumenten på privaträttens område fungerar, vilket i sin tur är en viktig faktor för att säkerställa tillämpningen av principerna om bättre lagstiftning enligt kommissionens meddelande av den 19 maj 2015 – Bättre lagstiftning för bättre resultat – en EU-agenda²⁰. Enligt riktlinjerna för bättre lagstiftning²¹ är det nödvändigt att fastställa vilka belägg som ska samlas in, från vem och när.

Medlemsstaterna och kommissionen måste därför göra en gemensam insats för att identifiera vilka uppgifter som ska anses vara nödvändiga för varje unionsinstrument på privaträttens område. Med detta som utgångspunkt bör en ram för insamling av statistiska uppgifter införas av medlemsstaterna, där nödvändiga uppgifter samlas in för varje unionsinstrument. Samråd med Eurostat kan bidra till att optimera metoder, standarder och definitioner för nätverkets insamling av statistik inom ramen för ett heltäckande samarbete med kontaktpunkterna och de centrala myndigheter som deltar i nätverket. Samtidigt bör medlemsstaterna anpassa sina system för datainsamling vid domstolar och andra rättsliga och administrativa myndigheter.

4. UNDERLÄTTA TILLGÅNG TILL RÄTTSLIG PRÖVNING

4.1 Utvecklingen och genomförande av europeisk e-juridik

Ända sedan nätverket inrättades har en av dess viktigaste uppgifter²² varit att inrätta ett online-informationssystem för allmänheten om unionsinstrument, nationella genomförandeåtgärder, nationell lagstiftning, internationella instrument och relevant rättspraxis från EU-domstolen. Med utgångspunkt i detta bidrar nätverket i dag på ett mycket effektivt sätt till den fortsatta utvecklingen av e-juridik. Detta bekräftades i rådets fleråriga handlingsplan för europeisk e-juridik 2014–2018²³.

Migreringen av nätverkets webbplats till e-juridikportalen bör slutföras under 2016. En särskild sektion håller på att tas fram på den europeiska e-juridikportalen för att öka nätverkets synlighet på portalen och göra det innehåll som tillhandahålls av nätverket mer tillgängligt. Sidorna i detta avsnitt bör vara tydligt märkta med nätverkets logotyp. Dessa funktioner måste vara helt sammanlänkade med andra verktyg som är relevanta för yrkesutövarna, t.ex. Europeisk civilrättsatlas, den framtida databasen över domstolar eller de

¹⁹ Informationssystemet för den inre marknaden är ett flerspråkigt webbaserat elektroniskt kommunikationssystem som inrättades genom förordning (EU) nr 1024/2012.

²⁰ COM(2015) 215 final.

²¹ SWD(2015) 111 final, s. 43.

²² Artiklarna 14 och 18 i beslutet.

²³ EUT C 182, 14.6.2014, s. 2.

dynamiska formulär som är kopplade till EU:s lagstiftningsinstrument som finns tillgängliga på e-juridikportalen.

Nätverket tillhandahåller bland annat faktablad om frågor rörande tillgång till rättslig prövning i medlemsstaterna. Faktabladen ger information om nationell lagstiftning och nationella förfaranden. Frågor om tillgång till rättslig prövning utomlands ges särskild uppmärksamhet.

Hittills har nätverket lagt upp 10 695 sidor med information i form av faktablad om nationell lagstiftning. Under 2014 genererades totalt 359 184 sidvisningar (i genomsnitt 29 932 visningar per månad). Antalet ökade betydligt under 2015 med sammanlagt 2 994 122 sidvisningar (i genomsnitt 249 510 visningar per månad), säkerligen på grund av att kommissionen via en kampanj i samband med ikraftträdandet av förordning (EU) nr 650/2012 den 17 augusti 2015 lade ut faktablad om arvsrätt, familjerådgivning, tillämplig lag och underhållskrav.

Innehållet på sidorna om nationella lagar och förfaranden tas fram på nationell nivå och kontrolleras och uppdateras regelbundet av nätverkets nationella innehållsansvariga för e-juridik.

För närvarande finns faktablad för följande ämnesområden:

• Behörighet	• Väcka talan vid domstol.	• Betalningsförelägganden.
• Småmål.	• Äktenskapsskillnad.	• Förfaranden för verkställighet av ett domstolsavgörande.
• Bevisupptagning.	• Interimistiska åtgärder och säkerhetsåtgärder.	• Tidsfrister.
• Automatiserad behandling av mål.	• Lagenlig utlandsflytt med barn.	• Underhållskrav.
• Föräldraansvar.	• Insolvens.	• Arvsrätt.
• Familjerådgivning.	• Delgivning av handlingar.	• Tillämplig lag.

Arbete pågår med faktablad om ytterligare tre ämnesområden, nämligen lagstadgad ränta, bevisupptagning och nätverkets nationella strukturer. När det gäller befintliga faktablad är det viktigt att de uppdateras regelbundet och är tillförlitliga och språkligt korrekta. Detta säkerställs genom övervakningsverktyg som har införts inom den europeiska e-juridikportalens innehållshanteringssystem.

Ett annat område där nätverket kan stödja de nationella myndigheterna på ett användbart sätt är samordning och anordnande av gränsöverskridande videokonferenser mellan domstolar.

4.2Handledningar om unionens rättsliga instrument

För att förbättra tillämpningen av unionsinstrumenten har nätverket även tagit fram handledningar för allmänheten och yrkesutövare. Syftet med detta är att främja ett enhetligt genomförande av unionslagstiftningen på privaträttens område av domstolar och andra rättsutövare. Handledningarna riktas antingen till allmänheten eller till domstolar och andra rättsutövare.

Följande handledningar togs fram under perioden 2009–2014:

Handledningar för allmänheten	Handledningar för rättsutövare
<ul style="list-style-type: none"> • Gränsöverskridande tvistemål i Europeiska unionen. • Det europeiska småmålsförfarandet. 	<ul style="list-style-type: none"> • Civilrättsligt samarbete i Europeiska unionen. • Tillämpning av Bryssel IIa-förordningen. • Tillämpning av det europeiska småmålsförfarandet. • Tillämpning av förordningen om ett europeiskt betalningsföreläggande. • Tillämpning av förordningen om en europeisk exekutionstitel.

Publikationerna finns tillgängliga online på 23 språk på e-juridikportalen²⁴ och webbplatsen för kommissionens GD Rättsliga frågor och konsumentfrågor eller hos EU Bookshop. Undersökningen visar att de svarande såg positivt på nätverkets publikationer. Nästan 70 procent angav att handledningarna för rättsutövare motsvarar deras behov. Totalt 60 procent av de svarande ansåg att faktabladet tillgodoser deras behov.²⁵

Trots detta skulle det vara lämpligt att främja dessa handledningar på ett bättre sätt, t.ex. vid olika evenemang för yrkesutövare som utbildningar. Handledningarna måste dessutom göras mer lättillgängliga på e-juridikportalen och länkar till handledningarna bör finnas på alla webbplatser för institutioner som är medlemmar i nätverket.

4.3 Andra praktiska verktyg

Nätverket arbetar med att ta fram fler praktiska verktyg. Verktygen utformas på initiativ från kontaktpunkterna i syfte att tillgodose specifika behov som identifierats under genomförandet av unionens instrument på privaträttens område.

Följande initiativ har genomförts under perioden 2009–2014:

Verktyg	Funktioner
Insamling av statistik enligt Bryssel IIa-förordningen.	Utvärdering av mekanismer enligt Bryssel IIa-förordningen.
Icke-obligatoriskt formulär för beräkning av underhållskrav.	Underlättar beräkningen av underhållskrav.
Handledning om underhållsformulär.	Gör det lättare att fylla i formulären enligt förordningen om underhållsskyldighet.
Icke-obligatorisk not om artikel 26.2 i Bryssel I-förordningen (omarbetning).	Valfri standardtext som domstolarna kan använda för att informera allmänheten om deras rättigheter att bestrida domstolens behörighet.

5. NÄTVERKETS SYNlighet

5.1 Synlighet bland jurister och allmänheten

Nätverkets fulla potential kan endast utnyttjas om rättsutövarna är medvetna om att det finns och känner till de verktyg som nätverket erbjuder. Därför krävs åtgärder på nationell nivå och EU-nivå för att öka nätverkets synlighet i stort.

²⁴ Nätverkets publikationer finns på e-juridikportalen: https://e-justice.europa.eu/content_ejn_s_publications-287-en.do?clang=sv

²⁵ Undersökningen, s. 51.

Hur synligt nätverket är beror främst på de nationella strukturerna i varje medlemsstat. Det är värt att notera att informationsflödet mellan samtliga berörda aktörer i de medlemsstater som har ett formellt nationellt nätverk verkar fungera bättre, vilket ökar nätverkets synlighet.

Vid sitt årsmöte i februari 2015 enades nätverket om att prioritera insatser för att öka nätverkets synlighet, inte bara bland praktiserande jurister utan även ute hos allmänheten. Åtgärderna bör inriktas på att göra nätverket mer synligt på e-juridikportalen och se till att det blir mer synligt på nationella webbplatser, i sociala medier, vid domstolar och bland jurister via tryckt material och online-material. I februari 2015 införde kommissionen en Twitter-hashtag, #EJNcivil, som har använts för att sprida resultaten av nätverkets arbete. Dessutom har nätverket alltid spelat en central roll för att främja Europeiska civilrättsdagen, och medlemsstaterna bör utnyttja det som ett forum för att ta initiativ till gränsöverskridande evenemang.

I detta sammanhang är det även viktigt att det råder insyn i nätverkets arbete. Att offentliggöra information om mötesdagordningar och sammanfattningar av mötesresultaten skulle vara till nytta för nätverket och dem som vill använda det. Det är viktigt att tänka på att nätverket drivs inom ramen för förordning (EG) nr 1049/2001 om allmänhetens tillgång till Europaparlamentets, rådets och kommissionens handlingar, och dess handlingar bör därför göras tillgängliga enligt dessa bestämmelser.

5.2 Kontakter med andra nätverk

Synergier med andra nätverk och mellanstatliga organisationer som arbetar mot samma mål hjälper nätverket att uppfylla sina huvudsakliga funktioner och arbetsuppgifter enligt beslutet. Detta fastställs också i artikel 12a.1 i beslutet.

I detta avseende samarbetar nätverket med det europeiska rättsliga nätverket (i brottmål)²⁶, det europeiska nätverket för rättslig utbildning (EJTN)²⁷ och nätverket av europeiska konsumentcentrum (ECC-Net)²⁸. Nätverket för ett särskilt nära samarbete med EJTN inom ramen för initiativen för rättslig utbildning om EU:s instrument på privaträttens område. Samarbetet gör det möjligt att utbyta sakkunskap och via nätverket identifiera särskilda frågor som EJTN bör erbjuda rättslig utbildning i.

Slutligen bör kontakterna med andra nätverk vidareutvecklas, t.ex. ditt Europa – Rådgivning²⁹ och Solvit. Dessa nätverk bör bjudas in att delta i möten när frågor som de kan bidra till diskuteras.

6. SLUTSATSER OCH REKOMMENDATIONER

Nätverket har bidragit avsevärt till ett effektivt rättsligt samarbete mellan medlemsstaterna på privaträttens område. Fullständigt deltagande från nätverksmedlemmarnas sida är en integrerad aspekt av det dagliga genomförandet av unionens lagstiftning om civilrättsliga frågor. De ändringar av beslutet som infördes 2009 har dessutom på ett positivt sätt bidragit till nätverkets utveckling. Nätverket har visat sig fungera effektivt, även om dess verksamhet

²⁶ <http://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/>

²⁷ <http://www.ejtn.eu>

²⁸ http://ec.europa.eu/consumers/solving_consumer_disputes/non-judicial_redress/ecc-net/index_en.htm

²⁹ <http://europa.eu/youreurope/advice>

kan förbättras inom den befintliga rättsliga ramen. Kommissionen drar därför slutsatsen att det inte finns någon anledning att ändra beslutet.

Genom att bygga vidare på redan pågående initiativ finns det dock områden där nätverket bör vidareutveckla sin kapacitet för att uppfylla sitt ansvar att säkerställa en smidig tillämpning av unionens instrument på privaträttens område. Kommissionen har identifierat sju viktiga punkter för ytterligare åtgärder för att förbättra nätverkets funktion:

- 1) Enligt beslutet och bästa praxis i vissa medlemsstater bör alla kontaktpunkter förses med nödvändiga resurser och stödjas på nationell nivå, så att nätverkets utökade arbetsuppgifter kan hanteras på ett effektivt sätt.
- 2) Genom att bygga vidare på bästa praxis från ett antal medlemsstater bör nätverk inrättas på nationell nivå i samtliga medlemsstater, med målet att sammanföra nationella nätverksmedlemmar och säkerställa samverkan på nationell nivå samt kunskapsutbyte och insamling av information.
- 3) Insatser bör göras för att bättre integrera domare, andra rättsliga myndigheter och jurister i samtliga nätverksaktiviteter.
- 4) Synergieffekterna med andra europeiska nätverk som eftersträvar liknande mål bör stärkas.
- 5) Nätverket bör göras ännu synligare, särskilt i samband med de pågående insatserna för att öka nätverkets närvaro och genom en särskild sektion på e-juridikportalen. Nätverket bör också göras synligare på de nationella webbplatserna för de institutioner som är medlemmar i nätverket och genom informationsspridning via sociala medier och andra kommunikationskanaler.
- 6) Nätverkets roll i efterhandsutvärderingar av befintliga instrument bör vidareutvecklas genom identifiering och insamling av viktiga statistikuppgifter baserat på nationella datainsamlingsmekanismer.
- 7) Kommissionen kommer att bedöma de finansiella och tekniska konsekvenserna av att införa ett verktyg eller anpassa ett befintligt verktyg för elektroniskt informationsutbyte för säker kommunikation och registrering som kan användas av kontaktpunkterna.

Enligt kommissionens meddelande om EU:s agenda för rättsliga frågor till 2020 och de strategiska riktlinjer för lagstiftningsprogrammet och den operativa programplaneringen som fastställdes av Europeiska rådet den 26–27 juni 2014 samt enligt artikel 19 i beslutet kommer nästa rapport att bygga på de befintliga resultaten och kommer att innehålla en fullständig utvärdering av nätverkets aktiviteter.